

Europeiska arbetsmiljöbyrån

Översyn av framtiden för jordbruk och dess arbetsmiljö

Prognos över nya och framväxande arbetsmiljörisker
Sammanfattning

En översyn av framtiden för jordbruk och arbetsmiljö – sammanfattning

Författare: Alun Jones – CIHEAM (International Centre for Advanced Agronomic Studies), Martina Jakob fil.dr. – Leibniz Institute for Agricultural Engineering and Bioeconomy e.V. (ATB) (Sacurimaldamot), John McNamara fil.dr. – Teagasc (Irish Agriculture and Food Development Authority), med bidrag från dr. Andrea Teutenberg (KWF).

Projektledning: Annick Starren, Emmanuelle Brun och Ioannis Anefantys (EU-Osha) med stöd av Elisabetta de Cillis.

Rapporten har beställts av Europeiska arbetsmiljöbyrån (EU-Osha). Innehållet, inklusive eventuella uppfattningar och/eller slutsatser som uttrycks, är enbart författarnas egna och återspeglar inte nödvändigtvis EU-Oshas uppfattningar.

**Europa Direkt är en kostnadsfri telefontjänst som hjälper dig att få svar
på dina frågor om Europeiska unionen(*):**

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Vissa mobiltelefonoperatörer tillåter inte 00 800-nummer, eller avgiftsbelägger dem.

Mer information om Europeiska unionen hittar du på internet (<http://europa.eu>).
Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2020

© Europeiska arbetsmiljöbyrån, 2020
Kopiering är tillåten med angivande av källan.

Sammanfattning

Rapporten har beställts av Europeiska arbetsmiljöbyrån (EU-Osha) i syfte att dels undersöka den framtida utvecklingen inom jordbrukssektorn, dels titta på vilka följder utvecklingen kan få för arbetsmiljön.

En sektor med allvarliga arbetsmiljöutmaningar

Yrken inom jordbruk och skogsbruk är bland de mest riskfyllda i Europa och den stora andelen olyckor påverkar möjligheterna till en hållbar utveckling och lönsamhet inom sektorn. De senaste tio åren har i genomsnitt 500 dödsolyckor per år rapporterats inom jordbruks- och skogsbrukssektorn tillsammans med över 150 000 olyckor utan dödlig utgång (Eurostat, 2017). Aktuell forskning visar att det finns en betydande underrapportering av både dödsolyckor och olyckor utan dödlig utgång inom jordbruks- och skogsbrukssektorn i hela Europa (Merisalu et al., 2019). I nationella rapporter hamnar jordbruk och skogsbruk ofta i topp eller nära toppen när de mest riskfyllda sektorerna rankas.

Jordbrukarnas hälsa är en nyckelfråga för sektorn. Sjukdomen covid-19 och de relaterade arbetsmiljöriskerna har visat hur viktigt det är med goda hälso- och arbetsvillkor inom sektorn. Europeiska kommissionen har tagit fram riktlinjer för att skydda säsongarbetare, som bland annat rör hälsa och säkerhet på arbetsplatsen (Europeiska kommissionen, C(2020) 4813 final) och vissa medlemsstater har infört riktlinjer för jordbrukssektorn (OSH wiki 2020 om covid-19). Över 60 procent av alla jordbruksarbetare uppger att de har en kronisk sjukdom som medför begränsningar och hjärt- och kärlsjukdomar är vanligt förekommande. Enligt en EU-undersökning från 2012 uppgav en högre andel av arbetstagarna inom jordbrukssektorn att arbetet påverkade deras hälsa, jämfört med arbetstagare i andra sektorer (Eurofound, 2012). Eurostat (2010) rapporterade även att arbetsrelaterade hälsoproblem var vanligare inom sektorerna "jordbruk, jakt och skogsbruk" och utvinning av mineral än inom någon annan sektor. Det beror på att några av de arbetsförhållanden som är minst fördelaktiga, till exempel manuellt arbete och avvikande arbetstider, förekommer oftare inom dessa sektorer. Denna rapport sammanfattar ett antal av de arbetsmiljörisker som påverkar jordbrukare och skogsbrukare. Risker i samband med bekämpningsmedel, belastningsbesvär, zoonoser, hudcancer, stress och psykosociala problem är alla stora, växande och ständigt förekommande inom sektorn och har inte åtgärdats på ett lämpligt sätt eller har underskattats på grund av bristande faktaunderlag genom åren.

En sektor i förvandling

I rapporten tas upp hur ny teknik, klimatförändringar och övrig utveckling kan påverka framtidens jord- och skogsbruk, vilka tekniska och organisatoriska förändringar utvecklingen kan medföra och hur det kan påverka arbetsmiljön för jordbrukare, skogsbrukare och andra som arbetar i sektorn. Vi undersöker ett antal möjliga, framväxande risker, särskilt de som är mest överhängande, det vill säga risker i samband med digitaliseringen inom sektorn och de som hör samman med klimatförändringarna. Syftet är att ge beslutsfattare på europeisk och nationell nivå ett underlag för att ta fram strategier, lagar och regler, verkställighetsåtgärder, riktlinjer och stödåtgärder.

I rapporten granskas en rad frågor som kan påverka jord- och skogsbrukets framtid: "smart jordbruk" (till exempel precisionsjordbruk och digitalisering) och andra nya tekniska lösningar, klimatförändringar och miljöfrågor, samhälls- och konsumtionstrender, arbetsmarknad och organisationsfrågor samt internationell handel och ekonomiska aspekter.

Smart jordbruk (digitalisering och användning av ny teknik) har fått mycket uppmärksamhet inom sektorn, eftersom det anses vara en av de få innovationer som kan leda till ett paradigmskifte för produktiviteten och öka produktionen av livsmedel.

Enligt en undersökning som genomfördes av Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) är den digitala intensiteten ⁽¹⁾ inom jordbruk, skogsbruk och fiske låg och jordbruket hör, tillsammans med nio andra sektorer, till de minst avancerade. I en annan rapport placerades till och med Europas jordbrukssektor två från slutet, jämfört med alla andra industrisektorer, vad beträffar digitalisering (Calvino et al., 2018, McKinsey Global Institute, 2016).

Vilka förändringar kommer vi att se och hur påverkas arbetsmiljön?

Den nya teknikens betydelse

Genomslaget för nya arbetsmetoder för smart jordbruk och skogsbruk varierar mycket inom sektorn. En av de faktorer som påverkar mest är jordbrukets storlek i förhållande till intäkter. Användningen av smart teknik är även beroende av tillgången till bredband, men endast 50 procent av EU:s jordbruksområden har den bredbandskapacitet som krävs. Varje lands kulturella klimat, genomsnittliga utbildningsnivå, generationsklyftor och sektorspecifika aspekter har alla ett stort inflytande på genomslaget för ny teknik inom EU. Det förväntas att den digitala klyftan kommer att leda till att de ekonomiska skillnaderna ökar mellan små och stora jordbruk och mellan länder. Jordbrukets digitalisering har goda möjligheter att påverka sektorn positivt och innebär många fördelar, till exempel ökad jordbruksproduktion, produktivitet och avkastning, minskade produktionskostnader, förbättrad livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet genom övervakning och spårbarhet i livsmedelskedjan, friskare och mer välmående boskap samt förbättrat miljöskydd, eftersom jordbrukarna kan övervaka sin gröda effektivare med hjälp av sensorer och åtgärda sjukdomsangrepp på ett tidigt stadium.

Jordbrukets digitalisering kommer också att medföra vissa negativa effekter, till exempel att behovet av arbetskraft minskar inom sektorn, konkurrenskraften försämras för små familj jordbruk, jordbrukare blir mer beroende av stora multinationella företag och data- och teknikföretag, datasäkerheten blir en stressfaktor för jordbrukare, konkreta säkerhetsshot som dataintrång och dataangrepp sker samt att etiska problem och ökad stress hos arbetstagarna uppstår till följd av nya kroppsburna tekniker som övervakar arbetsinsatser och arbetstakt.

Om vi tittar på hur smart jordbruk kan påverka arbetsmiljön kommer smarta jordbruksmetoder och digitalisering att innebära en ökad säkerhet på arbetsplatsen (till exempel genom att ersätta arbetskraft med kapital och därmed minska riskexponeringen), förbättrad kontroll över arbetsprocesser och säkerhetssystem, förbättrad maskin- och fordonssäkerhet samt boskapshantering, bättre förebyggande av belastningsbesvär, minskad exponering för bekämpningsmedel och andra farliga ämnen, förbättrad balans mellan arbete och privatliv för jordbrukare, förbättrad hälsa och säkerhet tack vare nya smarta övervakningstekniker och övervakningsenheter samt förbättrad säkerhet inom skogsbruket genom ökad användning av tekniska lösningar inom skogsavverkningen och fjärrstyrda fällkilar.

Men eftersom spridningen av ny teknik går långsamt kommer detta inte att innebära någon omedelbar lösning för att minska olyckorna och arbetsmiljöproblemen i sektorn. En nyckelfråga som återstår är hur man kan säkerställa att den nya tekniken verkligen anammas. Detta beror på faktorer som exempelvis jordbrukens inkomst och storlek, jordbrukarens ålder och utbildning, hur användbar en viss teknik är samt bransch- och rådgivningsstöd för jordbrukare.

Ny teknik behöver också utvärderas för att se om den medför några nya eller ytterligare risker på arbetsplatsen, till exempel nya ergonomiska risker. Säkerhetsprotokoll och system för att utvärdera och godkänna smarta jordbruksmetoder ur arbetsmiljösynpunkt måste också tas fram. Dessutom kan användningen av flera system som bygger på artificiell intelligens (AI) "belamra" jordbrukarens arbetsplats med olika tekniska lösningar som interagerar med varandra och mångfaldigar riskerna. Ny smart teknik skulle också kunna öka antalet ensamarbetande inom jordbruk och skogsbruk. Dessutom har införandet av nya automatiserade metoder inom jordbruk och skogsbruk, till exempel automatiska mjölkningssystem, tidigare lett till höga stressnivåer och enformiga arbetsuppgifter.

⁽¹⁾ Digital intensitet – hur långt den digitala omställningen har kommit i olika sektorer hänger samman med företagets investeringar i "digitala" tillgångar, förändringar i hur företag närmar sig marknaden och håller kontakten med kunder och leverantörer, vilket humankapital och vilken kompetens som krävs samt hur produktionen är uppbyggd.

Svåråtgärdade långvariga risker inom sektorn (till exempel olyckor med traktorer och andra maskiner, olyckor i samband med djurhantering, halk-, snubbel- och fallolyckor samt motorsågsolyckor) har i stort inte åtgärdats alls. Ny digital teknik kan bara delvis erbjuda lösningar för dessa mycket allvarliga risker. Här behövs ofta en helhetssyn på säkerhet och hälsa för att kunna uppnå förbättringar.

Genetisk förbättring är en annan form av ny teknik som kan komma att innebära stora förändringar för den europeiska jordbrukssektorn. Möjliga fördelar är till exempel bättre avkastning och kvalitet på grödor, minskat behov av gödningsmedel, framtagande av grödor som är mer motståndskraftiga mot skadedjur och sjukdomar (och därmed minskad användning av bekämpningsmedel) samt minskat behov av vatten och el, som leder till minskade växthusgasutsläpp.

Minskad användning av bekämpningsmedel, tack vare genetisk förbättring, skulle vara särskilt betydelsefullt för att förbättra arbetsmiljön för jord- och skogsbrukare. Trots att genetiska förädlingstekniker, inklusive nya förökningsmetoder, kan innebära många fördelar för det europeiska jordbruket, kommer de troligen att ha en begränsad inverkan på arbetsmiljön inom den närmaste framtiden. Det är oklart hur lagstiftningen på området utvecklas, och det finns även ett stort motstånd ute i samhället mot att acceptera denna typ av teknik.

Klimatförändringarnas betydelse

Klimatförändringarna kommer att ha en stor inverkan på jordbruksproduktionen. Å ena sidan kan norra Europa få högre avkastning på sina skördar, tack vare varmare väder, och vissa grödor kan komma att odlas allt längre norrut. Å andra sidan kommer påfrestningarna från torka och hetta på grödor och boskap, förändringar i grödans fenologi och utbredningen av skadedjur och växtsjukdomar att få negativa effekter i andra regioner (WMO, 2020). Förändringar i nederbördsmonster kommer också att påverka sektorn, på grund av ökat behov av bevattning. Jordbrukare kommer att behöva odla nya typer av grödor och anpassa odlingsmetoder, och även djurraser, efter de förändrade klimatförhållandena. Inom skogsbruket kommer tekniska åtgärder, bland annat effektivare brandgator och regelbunden röjning av buskar och snår, att krävas för att minska risken för skogsbränder, som ökar i samband med extrem hetta. Intensiv hetta, brandrisk och ändrade regnmönster kommer även att påverka vilken typ av träd som planteras i nya skogar. Ett skifte kommer att ske till trädarter som är motståndskraftiga mot torka och höga temperaturer och även mindre lättantändliga. Generellt kommer klimatförändringarna att göra jordbruket mer oberäkneligt och öka riskerna för grödor, boskap och jordbrukare.

Andra miljökrav som påverkar jordbrukssektorn är EU:s åtagande att minska användningen av bekämpningsmedel genom direktivet om en hållbar användning av bekämpningsmedel ⁽²⁾ och Europeiska kommissionens generella inriktning mot ett integrerat växtskydd (IPM) ⁽³⁾. Detta förstärks av de ambitiösa målen för minskad användning av bekämpningsmedel i EU:s strategi Från jord till bord ⁽⁴⁾, som siktar mot att minska användningen av bekämpningsmedel med 50 procent innan 2030.

Lagstiftning om växthusgasutsläpp och miljö (som rör användningen av bekämpningsmedel) kommer att öka trycket på jord- och skogsbrukare att använda miljövänligare metoder och att förbättra sin miljöprestanda i stort.

Arbetsmiljön i sektorn kommer också att påverkas starkt av klimatförändringarna. Extrema väderhändelser, exponering för sol och hög värme, insektsburna sjukdomar, exponering för damm och bekämpningsmedel, ökad användning av bekämpningsmedel för att motverka insekternas utbredning och specifika risker inom skogsbruket (kraftigt ökad risk med att röja upp bland skadade träd på grund av väder- och insektsskador) är bara några exempel. Arbetsmetoderna inom jord- och skogsbruk måste anpassas för att minimera effekterna av dessa arbetsmiljörisiker. Möjliga åtgärder skulle kunna vara att ge arbetstagare tillräcklig skugga, använda icke-reflekterande ytor för att skydda mot ljus, tillhandahålla tillräckliga ventilations- och kylsystem, anpassa arbetstiderna och planera arbetet för att undvika höga

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel.

⁽³⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/sustainable_use_pesticides/ipm_en

⁽⁴⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Från jord till bord-strategin för ett rättvisare, hälsosammare och miljövänligare livsmedelssystem (COM(2020) 381 final).

temperaturer och extrema väderförhållanden och anamma mer konkreta sätt att se över arbetsförhållandena, till exempel kontrollera arbetstagarnas vattenintag, kroppsvärme m.m. Andra åtgärder skulle också kunna hjälpa, till exempel bättre väderprognoser och hälsofrämjande program som fångar upp riskerna med solexponering och insektsburna sjukdomar.

Angående metoder för integrerat växtskydd (se ovan) behöver vi utvärdera i vilken utsträckning minskad användning av bekämpningsmedel påverkar jord- och skogsbrukares hälsa, till exempel genom ökad risk för belastningsbesvär (på grund av ökad manuell ogräsrensning) och insektsburna sjukdomar (på grund av fler insekter).

Effekter av arbetsmarknadens utveckling

Egenföretagande jordbrukare, som utgör majoriteten av alla som arbetar inom jordbruket i de flesta länder (Merisalu et al. 2019) kommer att fortsätta att dominera dagordningen för arbetsmiljöfrågor inom jord- och skogsbruk. De flesta egenföretagare inom jord- och skogsbruk omfattas inte av arbetsmiljölagstiftningen och inspekteras sällan. Arbetsmiljöolyckor och hälsoproblem rapporteras sällan av den här gruppen. De har även begränsad tillgång till arbetsmiljöresurser och utbildning och saknar resurser för att investera i nya säkrare maskiner och infrastruktur för jordbruket. För att komma tillrätta med problemen krävs det att vi får kännedom om den faktiska omfattningen av arbetsmiljöolyckor och dålig hälsa i sektorn. För det krävs det i sin tur en korrekt rapportering, men olyckor som rör många kategorier av arbetstagare syns inte i de officiella uppgifterna. Inrapportering av uppgifter till Eurostat är till exempel inte obligatoriskt för egenföretagare och familjemedlemmar eftersom de inte räknas som anställda.

Den höga förekomsten av visstidsanställda och säsongsarbetare inom viss jordbruksverksamhet, till exempel plantskolor, ökar riskerna ytterligare på grund av bristande utbildning, brist på hälsokontroller och kulturella och språkliga barriärer. Dessutom förekommer en del odeklarerat arbete. Covid-19 har satt fokus på hur akuta många av dessa arbetsmiljöproblem är, liksom på säsongsarbetares generella levnads- och arbetsvillkor.

De stora organisatoriska frågorna inom sektorn pekar mot strukturella problem som finns sedan länge, framför allt de som rör arbetsmarknad och jordbrukets organisation och lönsamhet, som är tätt sammanflätade med olika socioekonomiska aspekter. Många av bristerna på arbetsmarknaden (den höga andelen egenföretagare, visstidsanställda, säsongsarbetare, arbetande familjemedlemmar samt migrerande och äldre arbetstagare) som påverkar arbetsmiljöförhållandena i sektorn är svåra att åtgärda. Frågan om lönsamheten för småjordbruk i stort (låg inkomst och små prismarginaler för livsmedel) är också fortsatt olöst. Att många småjordbrukare saknar en dräglig inkomst gör det också svårt att införa inkluderande och förebyggande arbetsmetoder, till exempel effektiva arbetsmiljörutiner. Det begränsar också möjligheterna att investera i ny och säkrare teknik, arbetsmiljöutbildning och kompetensutveckling samt anständiga löner och arbetsvillkor för säsongsarbetare.

Handel och ekonomi

Även handeln kan påverka arbetsmiljöaspekterna, särskilt de som rör **biologiska agens och invasiva arter**. Vad beträffar jordbrukssektorn kan den globala handeln öka rörligheten för främmande arter, vektorer och skadedjur som kan ge nya och allt större effekter på jord- och skogsbrukares hälsa och säkerhet om de tillåts etablera sig i den lokala faunan och floran. Spridningen av till exempel askskottsjuka och almsplintborre, som medför ökade risker inom skogsbruket, är båda resultatet av internationella virkes- och trädtransporter. Jordbruksorganisationer har dessutom uttryckt farhågor om lägre miljökrav och standarder för livsmedelssäkerhet för importerade livsmedel, och **arbetsmiljö och arbetsvillkor i tredjeländer kan också vara betydligt sämre**.

Slutsatser

EU-strategin Från jord till bord erkänner vikten av EU:s pelare för sociala rättigheter och hur den tillämpas i sektorn. Dagens jordbruk lider dock fortfarande av stora sociala och ekonomiska brister, beroende på dålig lönsamhet och låga inkomster för många småjordbrukare (som representerar majoriteten av alla jordbrukare), som undergräver möjligheterna till en socialt hållbar utveckling inom jord- och skogsbruk. De socioekonomiska bristerna påverkar sektorns förmåga att fullt ut ta till sig och anpassa sig till nya förhållanden, till exempel digitaliseringen, klimatförändringarna, samhällspåtryckningar och förändringar på arbetsmarknaden. De är också starkt förknippade med det dåliga arbetsmiljöskyddet i sektorn.

För att framgångsrikt kunna hantera framtida arbetsmiljöutmaningar i sektorn är det viktigt att vi kan bemöta redan existerande, strukturella och framtida arbetsmiljöproblem på ett heltäckande och samordnat sätt. Det gäller följande:

- Bristen på investeringar i och genomslag för nya, smarta och säkrare tekniska lösningar och maskiner.
- Det ökade antalet klimatrelaterade risker och arbetsmiljöutmaningar.
- Bristen på insyn och den mycket bristfälliga rapporteringen av arbetsmiljöolyckor och hälsoproblem i sektorn, särskilt bland egenföretagare.
- Det faktum att det inte finns något tydligt regelverk på arbetsmiljöområdet för att skydda jordbrukare och skogsbrukare och hantera arbetsmiljöfrågor, särskilt för egenföretagare.
- Bristen på en förebyggande kultur (jord- och skogsbrukare tenderar att prioritera andra frågor än de som rör arbetsmiljö), liksom bristande kompetens och utbildning, särskilt på arbetsmiljöområdet.
- Den utbredda förekomsten av atypiska, och ibland lagstridiga, anställningsformer.
- Bristen på lämpliga resurser för inspektion av arbetsförhållanden, för att motverka odeklarerat arbete och skydda säsongarbetare och migrerande arbetstagare inom sektorn.
- Problemet med otillräckliga inkomster för jordbrukare och brist på särskilt avsatt tid för att prioritera arbetsmiljöfrågor, särskilt för små och familjedrivna jordbruk.

Rekommendationer om arbetsmiljöåtgärder

- **Ta med arbetsmiljöaspekten i utveckling och utformning** av ny digital teknik och metoder för smart jordbruk och precisionsjordbruk (och anpassa jordbrukens utformning).
- **Anpassa riskbedömningsmetoder** och arbetsmiljöutbildning så att de tar hänsyn till nya tekniska lösningar, till exempel robotar och cobotar (samarbetande robotar) och AI.
- Aktivt uppmuntra användningen av teknik för att öka säkerheten, till exempel smarta sensorer, sakernas internet, AI och smart personlig skyddsutrustning. Anpassa riskbedömningar, arbetsplatsens utformning och upplysningskampanjer för att kunna möta klimatförändringarna, och säkerställ att riskbedömningarna är särskilt känsliga för extrema miljöförhållanden som kan förändras mycket snabbt.
- Förbättra den förebyggande kulturen i sektorn, i linje med andra internationella initiativ, till exempel Safety Culture and Risk Management in Agriculture (Sacurima)⁽⁵⁾ och den internationella socialförsäkringsorganisationen ISSA:s Vision Zero-initiativ, genom att inrätta en särskild kampanj för förebyggande arbete inom sektorn eller ett **uropeiskt nätverk för arbetsmiljö inom jordbrukssektorn**.
- Utföra riktade arbetsmiljöundersökningar som rör frågor om hälsa och säkerhet inom jordbrukssektorn (till exempel fyrhjulings säkerhet, vältande traktorer, säkerhetsrelaterade tekniker för att förhindra olyckor med jordbruksmaskiner och smart personlig skyddsutrustning).

⁽⁵⁾ <https://www.sacurima.eu/>

Rekommenderade politiska beslut på arbetsmiljöområdet

- Inkludera egenföretagare i Eurostats arbetsmiljörapportering för skogsbruk och jordbruk och angripa andra problem som rör underrapportering på arbetsmiljöområdet inom sektorn.
- Främja ratificeringen i nationell lagstiftning av ILO-konventionen om jordbruk (och dess bilaga som rör egenföretagare) för att erhålla ett grundläggande regelverk för arbetsmiljöfrågor i sektorn, särskilt för egenföretagare.
- Införliva verksamheter inom jord- och skogsbruk i EU:s strategiska ram för arbetsmiljö (2021–2027) och EU-Oshas arbetsprogram.
- Införliva insatser för arbetsmiljö och välbefinnande inom jordbruk och skogsbruk i Horisont Europa-programmet.
- Skapa en koppling mellan EU:s arbetsmiljölagstiftning och villkoren i den gemensamma jordbrukspolitikens andra pelare (eftersom jordbrukssektorns arbetsgivare och arbetstagarorganisationer kan ha olika åsikter på den här punkten bör den förhandlas).
- Uppmuntra medlemsstaterna att införliva säkerhetsåtgärder och utbildning från den gemensamma jordbrukspolitikens andra pelare i sina planer (**andra pelaren**, artikel 15 i förordning (EU) nr 1305/2013 ⁽⁶⁾), tar upp utbildning och rådgivning om arbetarskyddsnormer eller skyddsnormer som är kopplade till jordbruksföretaget och som berättigar till finansiellt stöd om det införlivats i de nationella planerna för den gemensamma jordbrukspolitikens).
- Överväga att ta fram ett rabattsystem för efterinstallation av överrullningsskydd (och säkerhetsbälten), något som har gjorts i USA ⁽⁷⁾ och Australien (Day et al., 2005), med tanke på det stora antalet dödsfall och personskador på grund av vältande jordbruksfordon (särskilt traktorer och, i vissa länder, fyrhjulingar och liknande fordon).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 av den 17 december 2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1698/2005, EUT L 347, 20.12.2013, s. 487.

⁽⁷⁾ <https://www.ropsr4u.org/>

Europeiska arbetsmiljöbyrån (EU-Osha)

bidrar till att göra Europa till en säkrare, hälsosammare och produktivare plats att arbeta på. Den undersöker, tar fram och sprider tillförlitlig, välavvägd och opartisk information om arbetsmiljöfrågor och anordnar Europaomfattande upplysningskampanjer. Arbetsmiljöbyrån inrättades av Europeiska unionen 1994 och har sitt säte i Bilbao i Spanien. Den sammanför företrädare för Europeiska kommissionen, medlemsstaternas regeringar, arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer samt ledande experter från alla EU:s medlemsstater och andra länder.

Europeiska arbetsmiljöbyrån

Santiago de Compostela 12, 5:e våningen
48003 Bilbao, Spanien
Tfn +34 944358400
Fax +34 944358401
E-post: information@osha.europa.eu

<http://osha.europa.eu>

